

ЦАРЕГРАДСКИ ВѢСТНИКЪ

Годишна цѣна:

110 гр. за въ Цареградъ; 130 гр. за по
вонъ и въ Одесса на бешлицы, а на
книги 150 гр. — Отъ Одесса за въ
всички-те мѣста въ Россіи плащася въ
година-та за пресылка-та на руска-та
поща 2 карбовны.

№ 159.

ИЗДАВА СЯ ВСЯКА СУББОТА.

Подписка ся приѣма въ Типографіа-та ни
у Болгарскій Метохъ. Въ Одесса у Его
благородія Николая Христофоровича Па-
лаузова. Въ Москва въ Редакцій Жур-
нала Москвитинина. Въ Букурещъ у
Г-на Проконія Валаноглу. Въ Ибраила у
Г-на Миханла Поповича.

ОТЪ РЕДАКЦІЯ-ТА.

Съ благодареніе извѣстывае че почтен-
ны-те наши отъ Свищовъ спомоществовате-
ли сториха ны честь пакъ да ся подпишатъ
за да взематъ и тая година Вѣстникъ. Тѣ са:

Г-нъ Христо Поповъ.	2
" Братія Каракашви.	1
" Циѣтко Радославъ.	1
" Д. Цанковъ.	1
" Таки Цанковъ и Димитръ П. Вълчевъ.	1
	6

Когда-то испервѣнь Вѣстникъ-атъ хвана да
ся издава, наши-те спомоществователи отъ
Свищовъ бѣха почти 20, но послѣ ся смалиха.
Сега обаче пакъ ся надѣваме доволно имена
да ся напишатъ, защото Свищовски-те на-
ши соотечественники всегда са ся показали
ревнители камъ все щото ся относя на про-
свѣщеніе-то.

Въ Къзанлъжъ испервѣнь имаме 16 спо-
моществователи; послѣ ся обѣщаха да ги
направятъ до 20; но, по злощастію, тѣ ся
смалиха на 12 и сега едвамъ на 4. И почтен-
ны-те имена на тѣя останалы-те постоянны
спомоществователи са:

Г-нъ Стоянчо Груювъ.	1
" Михаилъ отъ Габарюво.	1
" Тошо Чорбаджи отъ Маглишъ.	1
Церква-та Пророкъ Ілія въ Ку- лянска-та махала.	1
	4

Вый, почтенны Къзанлъжски жители, до-
воло любите чтеніе-то на полѣзны-те работы;
какво убо направихте, та останяхте толко
назадъ? приканетеса молиме да вземете
както и первѣнь Вѣстники, и дайте ны при-
чина да извѣстиме повече отъ ваши-те родо-
любивы и почтенны имена.

ВАТРЕШНИ НОВИНЫ.

По Царска Заповѣдь:

Риджан ефенди, управитель на Царска-
та типографія, наименованъ членъ совѣта об-
щественнаго просвѣщенія.

Али бей, емихоръ на Н. И. В. Султанъ-
атъ, наименованъ членъ на полицейскій-атъ
совѣтъ.

Абдюлъ Керимъ бей, емихоръ на Н. И.
В. Султанъ-атъ, наименованъ Сюре-Емини.

Изетъ бей, чиновникъ третяро степеня,
наименованъ каймакамъ на Ракханіе.

Мюхединъ ефенди, наименованъ второй
писаръ на министерство-то финанцій, и произ-
веденъ въ тойзи случай на чинъ третяго
степеня.

Ахмедъ-ефенди наименованъ капу-кехал
на Омеръ паша, управителя Харнутскаго.

ЦАРЕГРАДЪ.

Нота Решидъ пашова, коя-то ся испрати
за отговоръ на представители-те на четыры-
те силы, на 1-й Ребіюл-Ахъръ 1270 (31 де-
кември 1853.)

Нота-та, коя-то ваше превосходительство

ни испратихте, на 12 декември, относяема на
миръ-атъ, и коя-то е писана съ истый разумъ
както и нота-та на представителя-те
положили предъ очы-те на Н. И. В. Султана.

Понеже миролюбивы-те расположенія Его
Величества Императора Россійскаго происхож-
даютъ отъ собирательны-те тѣя сообщенія, и
понеже нужда-та въ коя-то В. Порты ся намѣ-
ри да отвори война, происхожда и та отъ же-
ланіе-то за да сохрани государственны-те ней-
ны права и понеже предлагаемо-то погужденіе
не е таково щото да наруши священные-те тѣя
государственны права, и понеже особа-то по-
читаніе и совершенна-та довѣрность, коя-то,
Н. И. В. Султанъ-атъ на четыры-те силы, ав-
густѣйши-те неговы союзники, има, и тѣи при-
капювить да ся склонити, споредъ нихно-то
намѣреніе, да заключи миръ, В. Порты разсуди
че послѣдно-то предложенно погужденіе е
принято.

Главный-атъ пунктъ на разговоры-те, кон-
то ще быдять, трѣба да е колко-то по ско-
рошно-то испразненіе на Княжества-та Влахія
и Молдавія.

Высока-та Порты, за да ся не отдалечи
отъ умѣренны-те нейны начала, и отъ совѣт-
ный-атъ кругъ на свои-те союзники, ще ся
склонити на подновленіе-то на трактаты-те. Той-
зи пунктъ ще е второй-атъ на разговоры-те.
Колко-то за духовны-те свободности на не мусу-
мански-те общества, отъ все-те богослуженія,
подданныцы-те на В. Порты, тѣя свободности,
понеже отъ старо време още отъ преславны-
те Султановы праотцы са дадени, и преди
малко ся подтвердиа чрезъ царски ферманы,
снабденъ съ своеручный-атъ царски подписъ,
В. Порты не ще да ся колебае да извѣсти на
силы-те, както и во време-то когда-то танзи-
матъ-атъ предъ цѣла Европа ся обнародува,
искренно-то и постоянно-то нейно намѣреніе,
кое-то има за да сохрани за всегда духовны-
те свободности на общества-та, нейны-те под-
данныцы, и ако, по случай, нѣкое отъ тѣи об-
щества ся намѣри да има по голѣмы права отъ
други-те да ся не отказва, споредъ высоко-то
нейно правосудіе, да стори щото и онова об-
щество, кое-то тѣхси права-та си, да му ги
отступи, и да ся склонити щото все-те равны
права между себе да иматъ. В. Порты ще даде
на всяка една отъ четыры-те силы по една
копія на тѣя заповѣды, и ще ги содружи съ
една нота, подобна на она, коя-то горѣ ся
спомена, и по начинъ собирательнъ; така не
ще ся колебае да я сообщи и на Россія съ и-
стый-атъ нанинъ.

Слученно-то погужденіе за да ся дополни
относяемо-то на святы-те мѣста согласіе, и за
возстановленіе-то на нѣкон религіозны въ Іе-
русалимъ заведенія, совершенно ще ся приѣме.

В. Порты е готова миръ да заключи спо-
редъ путь-атъ, коя-то союзники-те нейны и
начертахъ. Така кога-то ще й ся извѣсти че
тѣя основанія подобно и отъ Россійскій дворъ
са ся приѣли, ще опредѣли и ще испрати ед-
ного полномочнаго на разговоръ-атъ, кой-то
ще быде въ единъ неутралный градъ, избранъ
отъ четыры-те силы, и гдѣто ще присутству-
вать и нихны-те полномочники, за да рѣшатъ
вопросъ-атъ споредъ горѣреченны-те основа-

нія съ Россійскій-атъ полномочникъ; тогда ще
ся опредѣли временно и ограниченно примиріе.

Въ послѣдствіе на многобройны-те сход-
ства и нейны-те сношеніе съ европейски-те
велики силы, В. Порты има съ всякій начинъ
право за да соучаствува на общо-то нихно о-
безпеченіе и да влѣзе въ европейскій кон-
сертъ; и така неотбѣжно става да дополни и
подтверди, по тойзи разумъ, трактаты-атъ
на 1841.

В. Порты съ довѣрность ся надѣва че
силы-те ще дѣйствовать съ обыкновенно-то
нихно попеченіе за да получаютъ тая цѣль.

Считатъ че четырысе дни ще стигнатъ за
да ся занесе тая нота въ Петербургъ и отго-
воръ да дойде. Четыри-те силы умолявася да
употребятъ добры-те нихны услужливости за
тая цѣль.

Най любезно-то желаніе на Н. И. В. Сул-
танъ-атъ е да направи щото, со совершенно-
то и строго-то на танзиматъ-атъ исполненіе,
все-те неговы подданныцы, отъ кой степень
и да са, да ся наслаждавать отъ равно едно
правосудіе, като ся введатъ нужны-те улуч-
шенія въ административеска-та система.

Н. И. В. Султанъ-атъ показа уже высокая-та
негова воля щото важно да внимають на то-
ва; и понеже тая мѣрка съ удовольствіе ще ся
приѣме отъ силы-те, поспѣшавамъ за да ви я
извѣсти.

Цареградъ, 1-й Ребіюл-Ахъръ, 1270 (31
декември 1853.

М у с т а ф а Р е ш и д ъ.

Ето ферманъ-атъ, коя-то, както бѣхм
извѣстили, Высока-та Порты испрати до Князя
Сербскаго:

" На тебе, Александръ бей, нынѣшный
Сербскій Князь! дано твое-то достоинство
много време да ся продолжи!

" Заповѣдувамъ.

" Всегда попеченіе самъ имамъ за сох-
раненіе-то на привилегіи-те, коя-то ся относятъ
на внутренна-та администрація на Сербія, Вла-
хія и Молдавія, области, коя-то са неотдѣлимы
части на моя-та Имперія.

" И ако, по послѣдствіе на война-та, коя-
то между Высока-та моя Порты и Россія избух-
на, существуемы-те между два-та двора трактаты
да ся уничтожиа, старанія-та на Высока-та моя
Порты за сохраненіе-то на благоденствіе-то и
спокойствіе-то на вѣрны-те подданныцы на
моя-та Имперія са здраво едно поручительство
за нихно-то сохраненіе.

" Впрочемъ, както сохраненіе-то на запо-
вѣды-те такового вида, са едно послѣдствіе
на неизмѣняемы-те начала на Высока-та моя
Порты, коя-то сама ги е приказала, и нейно-то
достоинство има соучастіе, така искренно же-
лая вѣчно да сохранявамъ нынѣшны-те на
три-те тѣя области привилегіи, и вмѣсто да
искамъ да ги смали, даже и на най малка-та
часть, напротивъ ще имамъ попеченіе да имъ
покажа други още знакове на царска-та моя
блага воля, споредъ обстоятелства-та на
нихна-та преданность.

Того ради высокая-та тая заповѣдь излѣзе
отъ Царскій-атъ мой диванъ, за да обнароду-

вамъ и общо обявя че здраво-то мое рѣшеніе е да сохрани, както испервенъ привилегіи-те на Сербіа, коя-то е часть отъ моя-та Имперія. Слѣдовательно, щомъ като го получишь, ще ся постарашъ щото содержаніе-то му да ся обяви на оныя, на кои-то принадлежи; ще ся постарашъ, споредъ както твой-атъ чинъ и твой-та мудрость го изыскувать, да сохраниванъ общо-то добро, спокойствіе-то и миръ-атъ между подданицы-те на Высока-та моя Порта, и ще ся потрудишь колко-то е възможно щото тыя заповѣды въ дѣйствиѣ да ся положать.

Меморандомъ, кое-то В. Порта прати до всы-те иностранны послства на 8 Джемазюл-Евель 1270.

Ако и да е запрето на всы-те паракорды и други корабли да ся запирають предъ стражи-те (конуцы-те) и предъ други общи заведенія и да вързувать важа-та си, познато е обаче че нѣкои корбали подъ знамя-та на пріятелски-те силы, като никакъ не шатъ да знаятъ това запрете, хвѣргатъ тамъ важа-та и ги вързувать. Слѣдовательно В. Порта трѣбаше да ся отпрати до всы-те послства на пріятелски-те силы, и да ги моли за да дадатъ, кому-то принадлежи, най положителны заповѣды, щото това запрете точно да ся исполнява, и никой корабль, или паракордъ, подъ знамя на ныхны-те силы, да не дерзае веке, отъ тукъ-напредъ за да ся припречава предъ една стража или предъ нѣкое общо заведение, и да вързувать тамъ важа-та си. Така убо, Г-не министре, испраца вы ся и настоящее-то меморандомъ и умоляваете да благоизволите да дадете най положителны-те заповѣды кому-то принадлежи, щото горерѣченно-то запрете точно да ся исполнява отъ всы-те корабли, кои-то са подъ знамя-та на сила-та, коя-то вый представлявате.

Послѣдны-те новы отъ Европа извѣстія са слѣдующи-те :

На 13 Януарія стигналъ въ Берлинъ излонредный посланникъ россійскаго Императора, Генераль Графъ Орловъ, кой-то послѣ щѣлъ да тржне за Віенна, Парижъ и Лондонъ, съ заповѣдь, както казвать, да изслѣдува помирительно погужденіе съ четыры-те велики силы и да рѣши Турско-Русска-та распря.

Абѣ послѣ негово-то пришествіе совѣтъ въ пруссійско-то министерство ся постави, гдѣ-то ся занимаха за разны-те образы, кои-то рѣшенна-та распря може да вземе, и за мѣстоположеніе-то, кое-то Пруссія ще има, какъ да е, достозамѣчательно о че пришествіе-то Графа Орлова ободри оныя, кои-то въ Берлинъ желаятъ миръ-атъ.

Графъ Орловъ отиде послѣ въ Віенна, гдѣ-то, като стигна на 29, представися предъ австрійскій-атъ Императоръ.

Петербургскій вѣстникъ отъ 20 Януарія содержавъ въ начало на листь-атъ слѣдующе-то извѣстіе:

Научися уже общество-то отъ иностранны-те вѣстницы че Велика-та Британія и Франція дали заповѣдь на союзны-те ныхны флоты за да влѣзатъ въ Черно море.

Понеже тая заповѣдь по слухъ-товмо ся извѣсти до Царскій-атъ кабинетъ, Царскій кабинетъ помысли че е должень отъ все друго да поиска щото въ Парижъ и Лондонъ катигорически изясненія да ся дадять за характеръ-атъ и пространность-та намѣрки-те, кои-то двѣ-те правительства иматъ намѣреніе съ тойзи поступокъ да взематъ. Отъ тыя же изясненія зависи мѣстоположеніе-то на правителство-то.

Вѣстникъ Разисканіе содержавъ слѣдующе-те отъ 28 Януарія (н).

Тая сутрина получихме писма отъ Віенна и Берлинъ. Писмо-то на Петербургскій-атъ

кабинетъ, кое-то ся относъ на послѣдны-те сообщенія, кои-то отъ правительства-та на Англія и Франція му ся бѣха предложили, бѣше познато тамо. Тыя сообщенія, кои-то извѣстываха на россійскій-атъ дворъ дадены-те заповѣды, споредъ кои-то двѣ-те флоты трѣбаме да влѣзатъ въ Черно море, и инструкціи-те, кои-то на морскы-те военачальницы ся бѣха дали, дадохъ причина на россійска-та канцелярія щото и тыя да иска катигорически изясненія за неутралность-та, кои-то Франція и Англія ожидаватъ отъ Россія както и отъ оттоманы-те. Верху (два главны предмета ся относятъ искаемы-те отъ Россія изясненія.

Бываема-та въ Черно море неутрасность, коя-то има намѣреніе да воспрѣ русси-те да не нарушатъ пристанища-та, крайморія-та и кораблы-те на Турція, щѣли воспрѣ и оттоманы-те щото и тѣ да не нарушатъ пристанища-та, крайморія-та и кораблы-те на Россія?

Разумъ-атъ на тая неутралность е че ако русси-те ся воспрятъ да минувать отъ европейски-те ныхны пристанища въ азіатски-те, за да посятъ на ныхны-те въ Азія бываемы войски оружія, военны запасы и разны други храни, така и турцы-те ще ли ся воспрятъ да плувать отъ европейски-те ныхны пристанища, за да посятъ помощи на ныхны-те въ Азія бываемы войски?

Первый вопросъ накой мучность не представлява; вси са согласни че оттоманы-те и руссы-те должествувать одинако да гледать щото да не нарушатъ пріятелски-те пристанища, крайморія-та и корабли-те; но за вторый-атъ вопросъ у Віенна и Берлинъ мысляха че англійско-то министерство никое изясненіе не ще да даде, и че слѣдовательно нито съ нѣкое удолженіе ще ся наговари, зашто тыя отнесе на инструкціи-те, кои-то уже морскы-те военачальницы пріяха, и на дѣла-та, кои-то ради тыя инструкціи ся направили.

Истый вѣстникъ содержавъ и слѣдующе-то отъ 29 Януарія:

Подтверждаваме днесъ колко-то вчера казахме за изясненія-та, кои-то Россія иска, и за отговоръ-атъ, на правительства-та Англія и Франція. Видися че посланницы-те наскоро ще тржнать. Англійски-те вѣстницы положи-тельно увѣдомляватъ, че слово-то, кое-то Царца-та ще каже на отвореніе-то на общесовѣтія-та, содержавъ единъ параграфъ, на ко-го-то разумъ-атъ никое сумнѣніе не содержавъ.

Пишатъ отъ Віенна, 20 Януарія.

Съ положителенъ начинъ ны увѣрять че Графъ Несселродъ испратилъ на 7 текущаго окружно писмо до Царски-те посланницы, кои-то при европейски-те силы ся нахождатъ, съ кое-то на долго ся отговаря на окружно-то писмо, кое-то Друень де Луи бѣ направилъ. Прилагать че дворове-те на Пруссія и на Австрія сотбциха на Германски-те державы обявленіе-то за ныхна-та неутралность на Турско-Русска-та распря. Казвать че това сообщеніе ся дало на Германска-та Діета.

Пишатъ отъ Петербургъ, 18 Януарія, че още не ся былъ даль отговоръ на миролюбивы-те предложенія на силы-те, кои-то отъ Віенна дойдохъ, и кое-то В. Порта пріе. Отговоръ на тѣхъ не ще да ся испрати освѣтъ като испервенъ ся рѣши вопросъ-атъ ако ще стане миръ или бой между Россія и западны-те силы.

Прилагать че послѣ дѣятельно-то мѣстоположеніе, кое-то силы-те противъ Россія взеха, русси-те, ако и да постоянноувать види ся обаче че, желанъ работы-те да ся погудять безъ да пострадае народно-то ныхно честолубіе. Така искать ныхно-то правителство да ся вразумѣ съ оттоманско-то правителство безъ никой да ся намѣн.

Вѣстникъ Тапмсъ содержавъ слѣдующе-то. Сообщеніе-то, кое-то Россія испрати до правительства-та на Франція и Англія, и посланіе-то Графа Орлова у Віенна, даватъ основательны за миръ надежды, нежелъ щото предварительно ся бѣ рекло. Но да не забравяме че всякое отложеніе е погубительно на работа-та, коя-то предпріяхме. Послѣ нѣколко седмицы, на Марта русски-те силы ще ся умножатъ надъ Дунава, и послѣ единъ мѣсяць, ледъ-атъ не ще веке да затваря пристанищата на Балтійско-то море.

Преди нѣколко дни дойде тука отъ Америка Г-нь Шенцъ, като посланникъ отъ страна на представитель-атъ на Соединенны-те Штаты въ Америка. Онъ има честь да излѣзе предъ Н. И. В. Султанъ-атъ за да му привручи повѣрителны-те неговы писма, и тойзи случай каза слѣдующе-то слово :

„Ваше Величество! Пріятелски-те сношенія, кои-то всегда са существовали между Оттоманска-та Имперія и Република-та на Соединенны-те въ Америка Штаты, правять представленіе-то на повѣрителны-те мои писма, като посланникъ при Ваше Величество, особенно благопріятны на мене.

„Дано пріятелски-те тыя сношенія, кои-то до нынѣ между двѣ-те правительства са существовали, безъ прекратеніе да ся продолжаютъ, зашто таково е искрено-то желаніе на председатель-атъ и на народъ-атъ отъ Соединенны-те Штаты, и непрестанны-те мысли ныхнаго представителя, при вашій-атъ дворъ, че быдять за да продолжи ныхно-то существованіе при вашій-атъ дворъ.

„Ако и двѣ-те мѣста да немають исты-те политически и религіозны начала, тѣ обаче, на нѣкои обстоятелства, слѣдували са истата политика. Во всяко отъ тѣхъ, духъ-атъ на успѣхи-те причини благосклонно едно влияніе. Той введе републиканцы-те на Соединенны-те Штаты да ся отдалечать отъ стары-те политически начала, кои-то, и днесъ още, слѣдувать на много мѣста, да раслабляватъ естественны-те и умны-те человѣчески дѣятельности, и отъ друга страна поводѣ Ваше Величество за да пріеме преобразованія-та, кои-то са най способны да помогнають благоденствіе-то и благосостояніе-то на Оттоманска-та Имперія.

„И два-та народа дадохъ прибѣжище на политически-те отъ други мѣста бѣжанцы, и во време-то даже на преславны-те праотцы вашего величества християны-те често намѣриха защищеніе при Оттоманска-та Имперія, нежелъ въ державы-те гдѣ-то крестъ-атъ владѣе. Слава на великодушно-то поведеніе Вашего Величества, придадены-те на свобода-то заточены, намѣриха, не преди много време, по тыя крайморія единъ безопасенъ миръ, и едно достойно спокойствіе.

„Въ голѣма-та тая борба, въ коя-то Ваше Величество ся нахожда, имате съ васъ сочувствія-та и желанія-та на всякій американскій народъ.

Политика-та, коя-то ваше-то правителство слѣдува, като запрещава всякое народно въ европейски-те вопросы помѣшеніе, никогда не може воспрѣ насъ, като народъ, да просиме отъ небо-то щото рука-та, была мусульманска, была христіанска, да быде силна, оная, кои-то держи сабля-та за праведна една причина. Дано Ваше Величество сполучи да забрани цѣлость-та на една Имперія, коя-то толко често е дала прибѣжище на заточены-те отъ други мѣста на свобода-та сынове. Таково е общо-то желаніе на Соединенны-те Штаты.

„Дозволете ми, споредъ мон-те инструкціи, да принесу Вашему Величеству най добры-те желанія на председатель-атъ и народъ-атъ на Соединенны-те Штаты, за ваше-то благосостояніе и ваше-то благоденствіе, и да ги содружа съ искрено-то мое желаніе, щото ко-

ица-аъ на существуема-та между Ваше Величество и Царя Россійскаго распри, да ся согласи съ най жарки-те ваши надежды."

Вѣстникъ Е и пар с і а л ѣ съдържава слѣдующе-то писмо отъ Ерзерумъ, 28 декемврія:

Ничо важно тая седмица тукъ не ся случи. Отъ оныя, кои-то на послѣдны-те битвы ся бѣха ранили, умрѣха 170 души, преди войски-те да влѣзатъ въ зимны-те нѣхны капили; почти 140 души излѣзоха отъ болницы-те като добрѣ ся исцѣриха, и други 500 души ся гледатъ оцѣ. Отъ Трапезонтъ непрестанно ны идатъ военны запасы и дрехи, отъ кои-то презъ тѣя дни много на Карсъ испратиха, така и топове нѣкои и гюлета. Ако и сиѣгъ-атъ не ся губи, време-то обаче е благоприятно. Вездѣ храна-та по всячка-та област е изобилна, и довольно пари ны идатъ отъ внутрешны-те области. Войска-та е твждѣ добрѣ на здравіе-то.

Телеграфическо писмо отъ 31 Януарія, стигнало въ Триестъ отъ Лондонъ, и извѣстива че общесовѣтія-та начали. Царица-та казала въ слово-то си, че слѣдува да полага всякое стараніе, наедно съ союзницы-те си, за востановленіе-то на миръ-атъ. Но понеже слѣдованіе-то на бой-атъ може много да повриди ползы-те на Англія и Европа, Нейно Величество, гледа като много нужно державны-те силы да ся умножатъ по сухо и по море, и това, съ намѣреніе щото увѣщанія-та да ся подтвердятъ, и мира да ся востанови.

Австрійскій вѣстникъ Л о н д ѣ съдържава слѣдующе-то:

Мыслятъ нѣкой че трѣба прости зрители на бой-атъ да останиме, ако, по случай, той избухне. А пакъ други ся препиратъ че трѣба и мы да ся намѣсима. Отъ наша страна, казваме, че нужно е да го не оставиме да стане. Перва-та рѣчь, кой-то ся отнася на голѣмый-атъ тойзи европейски вопросъ, перва Россія ще я каже. Ако тая рѣчь звони, противъ миръ-атъ, тя не ще да е послѣдната, защото на Австрія токмо остава да каже послѣдния-та рѣчь. Сила-та, кой-то може да уничижи бой-атъ, кой-то не може веке днесъ мѣстенъ да остане, и кой-то, като избухне, ще причини страшно разореніе тука и по всѣ-те познаты и непознаты силы, тая сила е у Виѣна. Да останиме зрители на борба-та, исто-то е и да я подбудиме. А като ся хажриме между воюющи-те, можиме да я потячиме. Австрія нема нужда отъ нова политика; тя стига да слѣдува преданна-та и стара-та нейна политика, кой-то многожды наедно съ Россія е варвела, но никогда слѣдъ Россія. Австрія по добрѣ исполнява пріятелски-те нейны должности камъ восточна-та нейна сосѣдница, като ѣ заключива путь-атъ, кой-то много е опасенъ и на само-то това пріятелство. Того ради трѣба голѣмо терпѣніе, крѣпость и рѣшеніе за да ся сохрани европейскій-атъ миръ; и терпѣніе-то, крѣпость-та и рѣшеніе-то токмо можатъ да сполучатъ това нѣщо. Днесъ дойде време-то, споредъ кое-то исторически-те характеры, ще покажатъ на свѣтъ-атъ нѣхна-ча достоинство.

— Споредъ англійски-те вѣстницы, писма отъ Китай извѣстиватъ че Царски-те войски завладѣли пакъ градъ-атъ Амон, и че въ него направили безчисленны свирѣства. Мандарини-те заповѣдали да затріатъ хиляда жители отъ Амон, отъ кои-то повечето съ сила и неволно бѣха ся понудили да соучаствуваатъ на бунтъ-атъ. Мнозина отъ тѣхъ раздробиха. Околны-те села пострадаха иста-та участь и много жители совсѣмъ ся сосипаха. Съ безчеловѣчески-те тѣя нѣхны дѣанія искаха да заплашатъ мѣсто-то, и да му докажатъ какви слѣдствія причинява бунтъ-атъ, и така колко-то е возможно да укрѣпятъ власть-та на бы-

ваема-та династія. Но многочисленны писма согласно извѣстиватъ че тронъ-атъ не щѣлъ за много да ся забави да промѣни господаръ-атъ си. Немаме по положителны извѣстія, казватъ исты-те нѣстици, защото навнутрѣ ся случаватъ, но слухъ ся раздалъ че бунтъ-атъ успѣвалъ кадѣ Пекинъ. Казваха же че и Императоръ-атъ былъ побѣгналъ. Но все това не е положително. — Вездѣ гдѣто ся научиха за свирѣпы-те и безчеловѣчны-те дѣанія, ся породилъ смаяніе и разгнѣвеніе, и отъ това еже-дневно народно-то неблагодареніе повече ся умножава противъ настояща-та династія.

РАЗНИ НОВИНЫ.

Писнатъ отъ Шуменъ че Г-нъ Телль, Влахъ, кой-то преди малко ся наименова отъ В. Порта Бригадскій Генераль, отишелъ при Омеръ паша, кой-то го подари съ великолѣпный единъ конь, и го опредѣли да устрои едно военно тѣло отъ оныя неговы соотечественницы, кои-то въ Болгарія ся намѣрвали.

— Писма отъ Трапезонтъ извѣстиватъ че Хайрадинъ паша, кой-то съ посланіе въ азійска-та Царска войска бѣ испратенъ, дошелъ въ тойзи градъ послѣ четири дни отъ какъ отъ Цареградъ бѣ трѣгналъ, и че ся готовилъ да слѣдува путь-атъ за общій-атъ лагерь на тая войска.

— Виѣнскій вѣстникъ М е с а ж е р ѣ отъ 19 Януарія извѣстива че правителство-то обнародувало и налепило по стѣны-те на улицы-те за да теглатъ жребіе оныя кои-то ще ся напишатъ въ войска-та за година-та 1854. Все оныя, кои-то ся родени отъ 1837 до 1833 призоваватся за да ся представятъ и минагъ на погледъ.

— Послѣдны-те писма, кои-то отъ Болгарія дойдоха извѣстиваше, Ж. де Константинополь, че ради голѣмы-те дождове, кои-то на това мѣсто и въ Влахія паднали, войски-те непременно трѣба да ся прекратили дѣанія-та си. Слѣдовательно нѣщо ново не ся е случило на Калафатъ. Казватъ че Князь Горчаковъ, кой-то води 40 до 50 хиляди войски въ Мала Влахія, намѣрвался довольно злѣ болень.

— Въ послѣдний понедѣльникъ военачалникъ-атъ контъ Бараге д'Иліе, посланникъ французскій, отиде на Сераскерь-капусу наедно съ Г-на Шефера, перваго дрогомана отъ посолство-то, ся разговорилъ съ Риза паша, военнаго министра.

— Писнатъ отъ Прага, 23 Януарія, че австрійско-то правителство заповѣдало 40,000 мужи да минагъ въ Унгарія подъ направленіе-то военачалника Клам-Галаса. Това обаче извѣстіе има нужда да ся подтверди.

— Послѣдны-те отъ Греція вѣстницы казватъ че смущенія-та, кои-то кадѣ Арта бѣха станали, не ся пристанали, и виждася че тѣя смущенія, по злощастію, по важны ставатъ. Въ Атина ся говорило че тамошны-те посланницы представили на греческо-то правителство устны нѣкои замѣчанія верху тѣя поступоцы.

— Писнатъ отъ Ламія че Карайкакиевъ сынъ, послѣ като убралъ наса-та на правителство то, кой-то съдържава до 20 хиляды драхмы, миналъ въ Турско съ 800 бродяги (празни хора). Ако тая новина е истиена трѣба да извадиме една нула отъ горно-то число, кое-то грцы-те са умножили, казва Ж. де Константинополь.

— Вчера презъ ноцъ-та кадѣ 8 часа избухна силенъ огнь на Кальонджи-куллукъ. Помощъ обаче отъ вредъ ся затече и притисена зло то послѣ като изгорѣха 4 — 5 къщи.

— Писнатъ отъ Едрене че на 23 Януарія, казацы-те ся заклели, на пладнѣ, предъ Мехмедъ паша, на Евангеліе-то че ще быдять вѣрны на Н. П. В. Султанъ-атъ, и че тамошныи владыка пріель тая клятва. Казацы-те были ся наредили предъ паша-капусу. Байракъ-атъ стоялъ предъ владыка-та, кой-то держеше Евангеліе-то въ руцѣ-те си. Отъ една-та му страна былъ Мехмедъ паша, и Саджкъ паша, главаръ-атъ на румелійски-те и

анадолски-те казацы; а отъ друга-та му Г-нъ Рапо, кой-то имъ толкувалъ клятва-та на Болгарскій языкъ. Казацы-те приближаваха по четирима и като ся прикрѣстиваха, полагаха дѣсна-та си рука на Евангеліе-то и повторяваха клятва-та, цѣлуваха Евангеліе-то, и послѣ пакъ като ся прикрѣстиваха, прагжриуваха байракъ-атъ, и отхождаха на редъ-атъ си. Послѣ като ся заклеха, владыка-та каза едно слово съ кое-то ги подбуждаваше да быдять вѣрны на Султанъ-атъ, и мужественно да биятъ руссы-те, и всѣ-те непріатели на Оттоманска-та Имперія. Послѣ казацы-те три пути извыкаха. Много ая лѣта на Султанъ-атъ! Голѣмо множество присутствовало на тойзи обрядъ, и особенно тамъ былъ Емирскій-атъ начальникъ, кой-то много ся радуваше за усердіе-то, кое-то показали християне-те за да служатъ на Султанъ-атъ.

Шуменъ, 16 Януарія.

Господіе колелъ Діе, командатъ Бьерманъ, Мерсіе и Дюнон дойдоха отъ нѣколко дни тукъ въ Шуменъ, гдѣто Омеръ паша твждѣ добрѣ ги воспріе и имъ даде за жилище домъ-атъ въ кого-то живѣenne Генераль Прямъ, и подари ги съ великолѣпны конѣ.

— Г-дѣ Мерсіе и Дюнон наскоро ще трѣгнатъ за Видинъ и Калафатъ наедно съ единъ англійски чиновникъ, и ся положили въ особно-то расположеніе на Селмъ паша, главный-атъ командатъ на конница-та. Тѣи чиновницы немагъ, освѣнъ да ся похваляватъ отъ совершенно-то благоволеніе съ кое-то Омеръ паша ги пріе. Они ся увѣриха уже за презрядный-атъ редъ, и за воспаненіе-то на оттоманска-та войска, и за безпрѣдѣлна-та довѣрность, кой-то тя има на своего главаря, много достойнаго да води такива войски.

Писнатъ отъ Бейрутъ, 11 Януарія.

— Самовольны-те войски, кои-то отъ югъ на сѣверна страна на Сирія отхождатъ, за да отидатъ на Ерзерумъ, отъ день на день по голѣма дѣятельность показватъ. Преди малко дойдоха тука войски-те, кои-то отъ Абра и Пелуза ся написаха. Первы-те трѣгнаха по море за Латакіе и отъ тамъ ще отидатъ за Халебъ, а други-те трѣгнаха по сухо за Халебъ. Написаны-те тѣя войски счисляватся до 4000 между кои-то има много черны (арапи).

Много самовольницы ся представлалы за да отидатъ да ся соединятъ на другары-те въ побойще-то.

Мѣсто-то е много спокойно; но торговство-то тихо.

Писнатъ отъ Дамаскъ, 4 Януарія:

— На 14 миналаго мѣсяца довольно число отъ самовольницы минаха презъ нашего града, кой-то имъ даде нужны-те за путь-атъ, и за други-те имъ потреби. Тѣи са повечето млади момцы, кои-то, ако и зима да владѣе, напускуватъ работы-те си и фамилія-те си за да отидатъ на побойще-то и да биятъ непріятель-атъ. Това отнѣстїе быде съ торжество и музыка. Управитель-атъ, сераскерь-атъ, и всѣ-те верховны чиновницы на правителство-то, и граждански-те кметове присуствовали на това отнѣстїе.

На 25 декемврія трѣгна за исто-то мѣсто и Касам-ага съ 500 конницы; и тѣи ся испратиха отъ граждански-те и военны-те власти. Така и друга-та конница е готова да трѣгне.

Мѣстно-то правителство имаше нужда отъ пары и взе назаемъ отъ торговцы-те. Мнозина торговцы австрійски и англійски съ усердіе ся стекоха да дадатъ назаемъ пары.

Така и християне-те и еврее-те дадоха самовольно едно количество за нужда-та на тѣя самовольницы.

Споредъ писма-та, кои-то преди малко отъ Багдадъ дойдоха, единъ керванъ составляемъ отъ 3,000 камили, былъ готовъ да трѣгне за това мѣсто. Вѣроятно че тойзи керванъ ще стигне тука кадѣ конецъ-атъ тѣго мѣсяца или кадѣ начало-то идущаго мѣсяца. Надѣватся че негово-то тукъ дохожданіе ще причини гошмы ползы на торговство.

ЗАРАДИ ВОСПИТАНІЕ-ТО.

(Продолженіе. Видѣть число 158.)

Едвамъ тѣя ученицы на пуста-та слава постыжуватъ въ поприще-то свѣтовно

(въ чловѣчески-те общества), и тосъ-часъ падатъ, защото са безъ основаніе (темелъ) — тогава срамъ и укоряване покрыва не само тѣхъ но и сущи-те имъ родители, кои-то са причина за погубно-то имъ развращаване. Тогава натяговане, мжмржне и уплакуване! ный ли ся не трудихме, говорятъ тѣзи несчастны родители, ный ли ся не старахме за да дадемъ на дѣца-та си прилично воспитаніе? ный ли жалѣяхме трудове-те и харчъ-та? и какво приехме за заплатата? а на такива бащи може да ся рече въ отвѣтъ. Не сте ли самички вый главно-то на това причина? Не съ самата ли пустота и безуміе са руководствувахе при воспитаніе-то на ваши-те дѣца? Имахте ли права предаденность, право чадолубіе и не притворявано желаніе да имъ придобіете яко счастье? не вый ли, отъ едно пусто любочестіе, трудихте ся да ги направите перперии и лекомысленны, и да знаятъ темси-ли, умны — тогава кога-то общество-то желае да има граждане здравы, разсудителны, съ благи намѣренія (ниетъ), и честны?

Справедливо тѣхъ! ако разгледаме сички-те обстоятелства, въ кои-то ся намира воспитуемо-то дѣте, и ако придириме какъ постъпуватъ съ него наставницы-те и сички що са около него: то едвамъ ли не щете за всякога да намѣрите, какво тѣ сами са на сичко-то зло причина-та. Сердце-то оставятъ тѣ на много време въ совершенно небреженіе (немареніе), и ако начнатъ да мислятъ за него, и то твърдѣ късно, забравятъ, зацо за сердце-то много по рано трѣба грыжа, нежели за уматъ. Предрасудки-те и невѣжество-то (простота-та) съ години-те отъ различни причины часто изминуватъ; а злы-те привычки, закорнели-те погрѣшности и разрата съ нищо не можатъ да ся очистятъ. За сердце-то толкова повече трѣба да ся стараятъ за просвѣщеніе-то му, защото страсти-те непрестранно го распалюватъ, увеселеніе-то и много-то ястія-та за прелжестваніе-то и уловяване-то му простиратъ свои-те примки, и кокво за сички-те му насилуванія въ приближаваніе-то камъ добродѣтель-та. Никакви утѣшенія, никаквы общественны дарове то не получава, когато уматъ часто има силны побужденія: слава, честь и отличаване. Дѣца-та са любопытны и сичко приематъ. Счастливы, счастливы са тыя дѣца, на кои-то провидѣніе-то Божіе е дарило (дало) благомыслителенъ (доброжелатель) баща и добродѣтелна майка!

Кога внушаватъ (предавать, поучаватъ) на дѣцата благодарность (кога имъ направятъ добро или имъ дадять нищо трѣба да благодарятъ), соболѣзнованіе (да ги боли сердцето за всякого чловѣка и добытка) и благотворителенъ (да правятъ добро и да пригледуватъ бѣдныте и несчастныте), не трѣба да забравятъ и другите добродѣтели (добри дѣла, работи). Трѣба, щото младыятъ чловѣкъ (ученика), който нѣкога ще да бѣде гражданинъ, ще бѣде войнъ, судія (сѣдникъ), супругъ (ожененъ), баща, който нѣкога ще да постѣпи въ различни отношенія (работи) и связь (сношенія, сплитане, свѣрзуване) споредъ свои-те и общественныте работы, отъ които тѣхъ-дѣ часто зависи (даржися) благосостояніе (добрината и рахатъ) не само на малко частно (отдѣлено), но и на голѣмо господарско семейство (народъ), — трѣба, като той да е справедливъ (чистъ), честянь, здравъ въ работы-те си (хиллеснъ на словото си сайбія), рѣшителенъ (калякъ, що е добро да го направи), трѣба да е нестрашливъ въ правдата, неграбителъ и интересатъ, за да знае да исполнюва общавааніе-то си и словото, да знае да держи тайното въ сердцето си. За да ся предадатъ на дѣтето уроцы-те (матимите) въ тыя добродѣтели (добри работи) не трѣба да му ся назначава особенно време или сахатъ. Благоразумныятъ баща или учитель не ще да му е мжчно да ги предава на дѣтето всякога и на всяко мѣсто: у тѣхъ си, или кога ся рас-

хождатъ по вжнъ, кога е въ работа или почиваніе, кога е въ гости или у тѣхъ има гости, или кога ся веселятъ и играятъ, само стига да намѣри за това благоприятно време, стига само младото сердце да ся раскрье (като земля за джждъ) да приеме сѣмето на мудростъта и добродѣтельта.

Мудростъ и добродѣтель! Обаче какво можатъ да направятъ и тѣ, ако бы религіята (вѣрата) да ги незапечати (свѣрже). Религіята, която освѣщава сичките наши работы, желанія и мыслите — Религіята, която преобразува, и обновлява (прави ново) вжтрешныятъ чловѣкъ (душата), която го повдига надъ сичките бранны (каляни, опржстѣ), пусти и низки направи, и която му отвара вратата на небето. Съ нея (религіята), съ сладското и спасителното си ученіе да ся напоява жедното сердце на юношите; да влѣзе въ душата имъ този страхъ Господень, този священный страхъ, който е начало на премудростъта, основаніе и укрѣпленіе на всякою добродѣтель; да проникни (да ся вкорени) въ сичкото му существо (на дѣтето) благодать, могущество (сила), всевѣдніе (всезнание) и правдата на най-высокото существо (Бога). Не трѣба да ся внушава на дѣцата фанатизмъ (ненавистникъ и гонитель камъ другите вѣри и націи) суевѣріе, и тѣмна лажлива святость на благоговѣніе, сыновна преданность (да ся предаде, да обыча и слуша) и най-чиста вѣра камъ создателя на сичките твары (направи).

Денети на благоденствіе-то народно были заедно и дини въ торжеството на религіята. Невѣріе-то (безъ вѣра) и злочестіе-то всякога влачили подиръ себе си най-люты бѣдствія, и твърдѣ часто сабарали най-яки и силны царства. Кадѣто гласатъ на вѣрата веке не ся слуша (не держатъ вѣрата), кадѣто волно-то мисляне и суетното (пустото, кривото) мудрованіе заражаватъ (муленсуютъ, улащисуютъ, развращаватъ) умовете и дерзновенно ся повдигатъ противъ небого: тамъ прѣстатъ Божій тежи (натегналъ очъ горѣ имъ) и грамовеге небесны ся повдигатъ за поразяване-то на преступниците (грѣшниките). Вардаци (чорбаджи и первенцы голѣмцы) за общата народна добрина! най-голѣмыятъ, най-священный вашъ долгъ (борчъ) е да распростирате и да вкоренявате въ народа духатъ на религіята, духатъ на страха Божія; що ще направите святилищата (церквите) въ сердца на чловѣцы-те повече са приятны на боже-ството, нежели сичките церкви, що са направены съ горделиво богатство и красота. — Бащи и наставницы (учители)! най-первыятъ и най-главныятъ вашъ предметъ е (рабога) за да напечатате въ умовете и сердцага на дѣцага си свѣтыте истинны на религіята (вѣрата), религіята повече отъ сичкото помага и ускорява за добрыте нравы (табихети), за истинного просвѣщеніе и доброгага на чловѣчество-то.

Сочинено отъ А. прокоповича Антонскій, а превелъ П. К. З.

За основателно-то ученіе.

Опытите (испытваніе, денедисваніе) и разсуждаване-то на учены чловѣцы, които са заслужили довѣріе (можатъ да ся повѣрватъ), разрѣшили (развѣржали доказали) веке припираньето; можили даратъ (уматъ) да ся образува (просвѣти) безъ помощъ-та на ученіе-то, и да произведе (направи) нещо превосходно (най-добро) безъ помощъ-та на искусства (мурафетя)? Опытите веке показаша, зацо силата на най-остро воображеніе и чувства (бъ чувства чловѣчески) безъ да са обвѣрзани и уяздени не можатъ да произведатъ нищо добро, освѣнь дивн доброты (хубосты), освѣнь безобразны (грозны) и неправиленны грамады (купища), кои-то повече приличатъ на случай-но произведеніе (докаралося та станали, разгеле станали) а не че са направени съ помощъ-та на разума. (Слѣдува.)

ЦѢНОРАСПИСЪ

на

стоки-те въ Цареградъ.

Захаръ англ. главн гол. кан. гр.	340	—
" " малки " "	340	—
" прахъ а. качес. " "	270	—
Захаръ франц. главн гол. " "	300	—
" " малки. " "	290	—
Бакамъ Санта-Марка " "	170	— 200
" Портокалж " "	40	—
" Моравъ " "	180	—
Свинецъ (куршумъ) англ. " "	170	—
" франц. " "	180	—
Близна (челикъ) " "	140	—
Желѣзо русско, бласъ " "	150	—
" " Пасиковъ " "	90	—
" англ. всякаго вида " "	95	—
" " Четвероуг. " "	95	—
" " Округло " "	95	—
" " Ярма " "	140	—
" " на чеберн " "	80	—
Кюкюртъ франц. " "	1100	—
Калай англійски " "	320	—
Таміанъ " "	260	—
Стубецъ Генув. чивта " "	420	—
Тенекія англ. " "	18	—
Румъ англ. галона " "	16	—
" америк. " "	8	—
Нишаджръ ока-та " "	24	—
Тарчинъ " "	12	—
Каламфиръ. " "	8 2/4	—
Пиперъ " "	9	—
Ени-бахаръ " "	60	—
Хиндистанъ джевици " "	130	—
Синило англ. " "	75	—
Кърмжсъ англ. " "	9 1/2	—
Бадеми Месински. " "	9	—
Турски " "	6	—
Сакжски " "	нема	—
Кафе Мартиника 100-те оки " "	такожде	—
" Авана " "	1000	—
" Капшо " "	32	—
Бѣла книга Трикапело топа " "	42	—
" Левъ " "	30	—
" Боца " "	25	— 30
Хайваръ Персійски ока-та " "	14	—
Масло Сибирско " "	14	—
" Кържмско " "	14	—
" Влашко " "	12	—
Чирвишъ Влашки " "	8 2/4	—
Древено масло Волос. " "	8	—
" Адраитско " "	3	—
Маслини трилійски " "	22	—
Восакъ " "	5 3/4	—
Сапунъ критски " "	6	—
" закинѣски " "	14	— 16
Хинт-пили англ. Н ⁰ 8/14 ока-та " "	15	— 17
" " " 12/20 " "	16	— 18
" " " 16/24 " "	17	— 19
" " " 20/30 " "		

ЦѢНОРАСПИСЪ

на

жита-та въ Цареградъ.

жито кураво Азовско, кило-то гр.	50	— 52
" Бессарабско . . .	38	— 40
" Румелійско . . .	39	— 40
жито мягко Ибраилско . . .	31	— 32
" Румелійско . . .	30	—
кукурусъ Румелійскій . . .	20	—
" Бессарабскій . . .	15 1/2	15 —
" Ибраилскій . . .	14 1/2	15 —
" Галацкій . . .	15 1/2	16 —
ячмникъ Галацкій . . .	16	— 17
" Кържмскій . . .	16	—